

COLLECTION

Innovation, integration and modern
problems in the scientific activities of young
researchers and students: theory and
practice

www.d-pressa.com

31
MARCH



Jizzakh, Uzbekistan

MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATION OF
THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

JIZZAKH BRANCH OF THE NATIONAL UNIVERSITY OF UZBEKISTAN
NAMED AFTER MIRZO ULUGBEK

SCIENTIFIC JOURNAL OF SCIENCE TECHNOLOGY & DIGITAL FINANCE
JOURNAL OF INTERNATIONAL SCIENCE NETWORKS

Innovation, integration and modern problems in the scientific activities of young
researchers and students: theory and practice collection of materials of the
international scientific and practical conference on the topic

(March 31, 2026)

Jizzakh-2026

Innovation, integration and modern problems in the scientific activities of young researchers and students: theory and practice – Jizzakh: Department of economics and tourism of Jizzakh branch of the national university of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek, March 31, 2026, 990 pp.

Editors in charge: Ass.prof. Soy M.P.

In the collection of materials of the conference, the role and role of Science, Education and production in the era of globalization, the pressing problems of the issues of interaction of these processes, feedback on their solutions were presented by mature specialists of the field.

In addition, research on the scientific and practical topic, carried out in the economics, Exact Sciences, Natural Sciences and socio-humanities during the globalization period, information is presented in the scientific and practical fields, which includes the latest innovative technologies in the fields of production.

It can be argued that this collection is one of the specific intersections of current thoughts and innovative ideas of the world of science. This scientific and practical conference was actively attended by professors and scientific researchers engaged in scientific research in Uzbekistan and foreign countries. In increasing the position of the scientific and practical conference, the professors and teachers of domestic and foreign higher educational institutions made a significant contribution.

Professors and teachers of foreign higher educational institutions who actively participated in the work of the conference made a worthy contribution to the high level of interaction with scientists of our country. The processes of international cooperation with foreign countries and exchange with them in the field of Science in the era of globalization have a positive effect on the development of Higher Education, the fields of Science and production. The materials of this conference are special in that they include a wide range of research, from theoretical developments to practical solutions, demonstrating the diversity of approaches and directions in this area.

In conclusion, it should be noted that this scientific and practical conference will be a very useful collection for everyone who is interested in modern research in the fields of further development of Higher Education, Science, Education and production in the era of globalization. The authors are responsible for the content and quality of the articles and abstracts included in the collection.

EKOTURIZM VA UNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI

Salaxiddinov Murod

O'zMU Jizzax filiali 341-25 guruh talabasi

m8133128@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu tezisdagi ekoturizm tushunchasi, uning asosiy tamoyillari va tabiatni muhofaza qilishdagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, ekoturizmning iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik jihatdan foydali tomonlari hamda uni rivojlantirish istiqbollari tahlil qilinadi. Ekoturizm orqali tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, mahalliy aholi bandligini ta'minlash va ekologik madaniyatni oshirish masalalariga alohida e'tibor qaratiladi.

Kalit so'zlar: *ekoturizm, barqaror turizm, ekologik madaniyat, tabiiy resurslar, biologik xilma-xillik, tabiatni muhofaza qilish, turizm rivoji,*

Ekoturizm tabiatni asrash va undan oqilona foydalanishga asoslangan turizm turi hisoblanadi. U sayyohlarga tabiiy hududlar, milliy bog'lar va qo'riqxonalariga tashrif buyurish orqali tabiat go'zalligini ko'rish bilan birga atrof-muhitni muhofaza qilish g'oyasini targ'ib qiladi. Ekoturizmning asosiy maqsadi tabiatga zarar yetkazmasdan turizmni rivojlantirish, mahalliy aholi uchun yangi ish o'rinlari yaratish va ekologik madaniyatni oshirishdir. Bu turizm turi sayyohlarni tabiatni hurmat qilishga, biologik xilma-xillikni saqlashga va tabiiy resurslardan ehtiyotkorlik bilan foydalanishga undaydi.

Hozirgi kunda ekoturizm dunyoda eng tez rivojlanayotgan turizm yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Tabiiy landshaftlar, noyob o'simlik va hayvonot dunyosi mavjud hududlar ekoturizmni rivojlantirish uchun katta imkoniyatlarga ega. Ayniqsa, milliy bog'lar, qo'riqxonalar, tog'li hududlar va ekologik toza qishloq joylari sayyohlar uchun qiziqarli maskanlar hisoblanadi. Ekoturizmning rivojlanishi nafaqat tabiatni muhofaza qilishga, balki hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Kelajakda ekologik muammolarga e'tibor kuchayib borishi sababli ekoturizmning rivojlanish istiqbollari yanada kengayib boradi. Shu bois ekoturizmni rivojlantirish orqali tabiatni asrash, ekologik ongni oshirish va barqaror turizmni ta'minlash mumkin.

Bundan tashqari, ekoturizm mahalliy madaniyat va an'analarni saqlashga ham yordam beradi. Sayyohlar qishloq hududlariga tashrif buyurib, mahalliy aholining turmush tarzi, urf-odatlar va milliy hunarmandchiligi bilan tanishadilar. Bu esa mahalliy aholining o'z madaniyatini asrashga bo'lgan qiziqishini oshiradi va milliy qadriyatlarni saqlab qolishga xizmat qiladi. Ekoturizm doirasida turli ekologik ta'lim dasturlari, tabiatni muhofaza qilish tadbirlari va ko'ngillilar loyihalari ham tashkil etiladi. Bunday tadbirlar orqali odamlar tabiatni asrashning ahamiyatini chuqurroq anglab yetadilar.

Shuningdek, ekoturizm infratuzilmani rivojlantirishga ham turtki beradi. Tabiiy hududlarda ekologik toza mehmonxonalar, sayyohlik yo'laklari, dam olish

maskanlari va axborot markazlari tashkil etiladi. Bularning barchasi sayyohlar uchun qulay sharoit yaratish bilan birga tabiatga zarar yetkazmaslik tamoyilidir. Kelajakda zamonaviy texnologiyalar va ekologik innovatsiyalarni qo'llash orqali ekoturizmni yanada samarali rivojlantirish mumkin. Natijada ekoturizm nafaqat turizm sohasining rivojlanishiga, balki tabiatni muhofaza qilish va barqaror rivojlanishga ham katta hissa qo'shadi.

Bundan tashqari, ekoturizm yoshlar va talabalar o'rtasida ekologik ongni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Tabiiy hududlarga uyushtirilgan sayohatlar, ekologik ekskursiyalar va ilmiy kuzatuvlar orqali yoshlar tabiatni yaqindan o'rganadilar. Bu esa ularda tabiatga nisbatan mehr va mas'uliyat hissini kuchaytiradi. Ekoturizm shuningdek, ilmiy tadqiqotlar o'tkazish uchun ham qulay imkoniyat yaratadi. Olimlar va mutaxassislar turli hududlarda biologik xilma-xillikni o'rganib, uni saqlash bo'yicha muhim tavsiyalar ishlab chiqadilar.

Yana bir muhim jihati shundaki, ekoturizm tabiiy resurslardan samarali foydalanishni ta'minlaydi. Turistik faoliyatni rejalashtirishda hududning ekologik holati, tabiatga tushadigan yuklama va resurslarning tiklanish imkoniyati hisobga olinadi. Bu esa tabiatning buzilishining oldini olishga yordam beradi. Shu bilan birga, ekologik turizmga chiqindilarni kamaytirish, qayta ishlash va energiyani tejash kabi ekologik tamoyillar ham muhim ahamiyatga ega.

Umuman olganda, ekoturizm tabiatni asrash, iqtisodiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlash va jamiyatda ekologik madaniyatni shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Uni to'g'ri tashkil etish va rivojlantirish orqali nafaqat turizm sohasini kengaytirish, balki kelajak avlodlar uchun toza va sog'lom tabiiy muhitni saqlab qolish mumkin. Biologik xilma-xillik — bu Yer yuzida mavjud bo'lgan barcha tirik organizmlarning turli-tumanligi hisoblanadi. U o'simliklar, hayvonlar, qushlar, baliqlar, hasharotlar hamda mikroorganizmlarning xilma-xilligini o'z ichiga oladi. Biologik xilma-xillik nafaqat turlar soni bilan, balki bir tur ichidagi genetik farqlar va turli ekotizimlarning mavjudligi bilan ham belgilanadi. Masalan, o'rmonlar, cho'llar, tog'lar, daryolar va ko'llar kabi tabiiy hududlar ekotizim xilma-xilligiga kiradi.

Biologik xilma-xillik tabiat muvozanatini saqlashda muhim ahamiyatga ega. Chunki har bir tirik organizm ekotizimda o'z o'rniga ega bo'lib, ular bir-biri bilan uzviy bog'langan holda yashaydi. O'simliklar kislorod ishlab chiqaradi, hayvonlar esa tabiat zanjirida muhim rol o'ynaydi. Agar biologik xilma-xillik kamayib ketsa, tabiat muvozanati buziladi va bu inson hayotiga ham salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli biologik xilma-xillikni saqlash, tabiatni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish juda muhim hisoblanadi.

Ekoturizm bugungi kunda turizm sohasining eng muhim va istiqbolli yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. U tabiatni asrash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish hamda ekologik madaniyatni oshirishga xizmat qiladi. Ekoturizm nafaqat atrof-muhitni muhofaza qilishga, balki mahalliy aholining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Tabiiy hududlar, milliy bog'lar va qo'riqxonalarni asrash orqali kelajak avlodlar uchun boy va sog'lom ekologik muhitni saqlab qolish mumkin.

Xulosa Ekoturizm sayyohlar va mahalliy aholi o'rtasida madaniy almashinuvni ham rivojlantiradi, bu esa mahalliy urf-odatlar va an'analarni saqlashga yordam beradi. Turistik faoliyat orqali yoshlar va talabalar ekologik ongini oshiradi, tabiatni himoya qilishga qiziqishi ortadi. Kelajakda ekologik muammolarning ortib borishi sharoitida ekoturizmning ahamiyati yanada kuchayadi. Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, ekologik infratuzilmani rivojlantirish va aholining ekologik ongini oshirish orqali ekoturizmni samarali tashkil etish mumkin. Shu sababli ekoturizm barqaror rivojlanishning muhim yo'nalishi sifatida katta istiqbolga ega bo'lib, u tabiatni asrash, jamiyatni rivojlantirish va iqtisodiy farovonlikni oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov A. Barqaror rivojlanish va ekologik muammolar. – Toshkent: Universitet, 2019.
2. O'zbekiston Respublikasi Turizm qo'mitasi. Turizmni rivojlantirish bo'yicha me'yoriy hujjatlar. – Toshkent, 2022.
3. World Tourism Organization (UNWTO). Sustainable Development of Tourism. – Madrid, 2021.
4. Nodira T. et al. SAYYOHLAR RUHIY TIPLARIGA QARAB MARKETING STRATEGIYASINI MOSLASHTIRISH: HAYOTIY DAVR KONTEKSTIDA TAHLIL //WORLD OF SCIENCE. – 2025. – T. 8. – №. 11. – C. 58-60.
5. To'ychiyeva N., To'rayeva A., Qodirova N. YANGI O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA SAYYOHLARNING RUHIY TIPLARIGA QARAB MARKETING STRATEGIYASI //Scientific practical conference. – 2025. – T. 1. – №. 1. – C. 77-80.
6. To'ychiyeva N., Xalilova M. BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA TURIZM VA BRENDING //Scientific practical conference. – 2025. – T. 1. – №. 1. – C. 299-302.
7. To'ychiyeva N., Qodirov U. YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA TURIZM XIZMATLARI SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR //Scientific practical conference. – 2025. – T. 1. – №. 1. – C. 303-306.
8. Tuychieva N. PROSPECTIVE OPPORTUNITIES IN INNOVATIVE MANAGEMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS //MMIT Proceedings. – 2023. – C. 148-149.
9. Tuychieva N. THE ROLE OF DIGITALIZATION IN THE INNOVATIVE MANAGEMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS //MMIT Proceedings. – 2023. – C. 150-151.
10. Kamolov D. VIRTUAL TURIZM (VR) XIZMATLARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI //Scientific practical conference. – 2025. – T. 1. – №. 1. – C. 372-374.
11. Kamolov D. JIZZAX VILOYATIDA TURIZM KLASTERI RIVOJLANISHINING HUDUDNING IJTIMOY-IQTISODIY SALOHIYATIGA TA'SIRINI BAHOLASH: STRATEGIK YONDASHUV VA RIVOJLANISH

- ISTIQBOLLARI //Scientific practical conference. – 2025. – Т. 1. – №. 1. – С. 48-52.
12. Цой М., Камолов Д. ЗНАЧЕНИЕ И РОЛЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В ЭКОНОМИКЕ: МИРОВОЙ ОПЫТ И ПРАКТИКА УЗБЕКИСТАНА //Academic literature. – 2025. – Т. 1. – №. 1. – С. 1-105.
13. Nizametdinov A. TURIZMDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING AHAMIYATI //Scientific practical conference. – 2025. – Т. 1. – №. 1. – С. 121-124.
14. Turakulov O., Najmiddinov D. TURIZM SOHASIDA KADRLAR TAYYORLASHNING AYRIM MASALALARI: JIZZAX VILOYATI MISOLIDA //Scientific practical conference. – 2025. – Т. 1. – №. 1. – С. 187-193.
15. Bo'ltakov S. et al. TURIZM SOHASIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI AHAMIYATI //Универсальная индексная библиотека Евразийского журнала академических исследований. – 2022. – Т. 2. – №. 12. – С. 60-62.
16. Khaydarov B., Tuychieva N. INNOVATIVE TEACHING METHODS FOR COMPUTER SCIENCE AND EDUCATIONAL ROBOTICS //Science technology&Digital finance. – 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 14-19.
17. Tuychieva N., Saitov S. Bank resources in the modernization of the economy //Science technology&Digital finance. – 2023. – Т. 1. – №. 4. – С. 41-52.
18. Хайдаров Б., Туйчиева Н. Инновационные методы обучения информатике и образовательной робототехнике //Информатика и инженерные технологии. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 200-204.

BARQAROR TURIZM TUSHUNCHASI VA UNING AHAMIYATI

Amirkulov Shaxboz

O'zMU Jizzax filiali 341-25 guruh talabasi

shaxbozamirkulov55@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu tezisdagi barqaror turizm tushunchasi, uning asosiy tamoyillari hamda turizm sohasidagi ahamiyati yoritilgan. Barqaror turizm iqtisodiy rivojlanish, atrof-muhitni muhofaza qilish va ijtimoiy mas'uliyatni uyg'unlashtirishga qaratilgan muhim yo'nalish hisoblanadi. Shuningdek, uning kelajak avlodlar manfaatini hisobga olgan holda rivojlanishi tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: *barqaror turizm, ekologiya, iqtisodiyot, ijtimoiy rivojlanish,*

Barqaror turizm — bu hozirgi sayyohlar ehtiyojlarini qondirish bilan birga, kelajak avlodlarning ehtiyojlariga zarar yetkazmasdan rivojlanadigan turizm turidir. U tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, atrof-muhitni asrash va mahalliy aholining manfaatlarini hisobga olish tamoyillariga asoslanadi. U hozirgi